

Trei scenarii pentru cresterea salariului minim. Apar mecanisme de corectie

Guvernul ia în calcul trei scenarii de majorare a salariului minim pe economie, cresterea fiind aceeași în toate, de 7,2%, dar cu instituirea unor mecanisme de corectie.

„Am încercat să cautăm o soluție de creștere care să țină într-o măsură cât mai mare de date obiective din economie. Încercăm să se facă pe baza unor indicatori economici, a unor date clare, care să țină cont de realitățile economice și să-și atingă și obiectivul de creștere. Nu a existat o regulă foarte precisă și foarte clară în ultimii cinci ani, ci s-a făcut pe baza de voință din partea guvernului. Din punctul meu de vedere, creșterea salariului minim trebuie să aibă ca și obiectiv ca cei care lucrează pe salariul minim să beneficieze de o creștere care să aibă la baza aceste elemente de care trebuie să ținem cont, cum ar fi profitabilitatea firmelor... În ultimii ani politica economică s-a bazat pe o stilurare a creșterii economice pe consum prin creșterea artificială a cererii fără să existe o bază reală în creșterea volumului de produse și servicii realizate pe piața internă”, a declarat premierul Ludovic Orban

Primul scenariu ia în calcul majorarea salariului minim brut cu rata anuală a inflației în luna octombrie 2019 (3,4%), conform datelor INS și cu creșterea reală a productivității muncii pe persoana angajată în anul 2018 (3,7%), conform datelor Eurostat, ceea ce înseamnă o majorare cu 7,2%, respectiv de la 2080 lei la 2230 lei.

Acest scenariu prezintă avantajul că asigură politicii salariului minim un caracter de sustenabilitate, generat de componenta de productivitate, pe lângă acela de menținere a puterii de cumpărare, generat de componenta ratei inflației.

A doua variantă precede majorarea salariului minim brut cu rata anuală a inflației în luna octombrie 2019 (3,4%), conform datelor INS și cu creșterea reală a productivității muncii pe persoana angajată în anul 2018 (3,7%), conform datelor Eurostat, ceea ce înseamnă o majorare cu 7,2%, respectiv de la 2080 lei la 2230 lei, dar, în plus față de scenariul 1, se instituie unui mecanism de corectie în funcție de dinamica creșterii economice.

Astfel, în cazul în care diferența dintre creșterea economică prognozată pentru anul în care se majorează salariul minim și cea estimată pentru anul precedent este în intervalul +/- 0,5 puncte procentuale, ceea ce înseamnă un grad ridicat de stabilitate a creșterii economice, coeficientul de creștere fiind 0%; în cazul în care această diferență este mai mare de 0,5 puncte procentuale și până la 1,5 puncte procentuale, se adaugă sau se scade proporțional, fără a depăși 1 punct procentual; în cazul în care această diferență este mai mare de 2 puncte procentuale, se adaugă sau se scade proporțional, negociat, fără a depăși 2 puncte procentuale.

Pe lângă faptul că se asigură sustenabilitatea și se majorează puterea de cumpărare a salariului minim, prin această metodă se evită agravarea situației economice prin deteriorarea profitabilității firmelor ca urmare a unor costuri suplimentare nesustenabile, când are loc o încetinire abruptă a dinamicii PIB, iar pe de altă parte creează premisele ca salariatul să beneficieze suplimentar de efectele unei accelerări a dinamicii PIB în anul pentru care se ia decizia de majorare.

În cel de-al treilea scenariu se ia în calcul majorarea salariului minim brut cu rata anuală a inflației în luna octombrie (3,4%) și cu creșterea reală a productivității muncii pe persoana angajată în anul 2018 (3,7%), ceea ce înseamnă o majorare cu 7,2%, respectiv de la 2080 lei la 2230 lei, iar în plus față de Scenariul 1, se instituie un mecanism de corectie în funcție de rata somajului, respectiv: coeficientul de corectie este un procent din diferența dintre rata efectivă și "rata naturală" a somajului, acesta fiind negociat cu partenerii sociali.

Pentru "rata naturală" a somajului se folosește NAWRU (non-accelerating wages rate of unemployment, respectiv acea rată a somajului care nu exercită presiuni suplimentare în sensul creșterii salariilor), estimată cu ajutorul metodologiei comune la nivelul tuturor statelor membre UE, iar pentru rata efectivă a somajului se folosește cea

determinata conform metodologiei BIM11

Aceasta metoda prezinta, în plus fata de sustenabilitate si majorarea puterii de cumparare, avantajul ca tine cont de pozitia ciclica a economiei si contribuie la atenuarea excesului de cerere prin luarea în considerare a situatiei de pe piata muncii. În cazul în care rata somajului efectiv coboara sub nivelul sau natural, procentul de crestere a salariului minim rezultat la primul paragraf este diminuat si în acest fel cresterea câstigului mediu brut este încetinita fata de scenariul I, presiunile inflationiste se reduc iar excesul de cerere, daca este cazul, se atenuaza.

O situatie a ratei efective a somajului peste rata naturala este compatibila cu necesitatea unei cresteri a salariului minim pentru angajarea de forta de munca si diminuarea somajului.

Mecanismul de corectie functioneaza si ca un stabilizator al pietei muncii. Pentru anul urmator, mecanismul de corectie nu va fi aplicat întrucât cresterea PIB pentru 2020 este previzionata la 4,1%, de la 4,0% cât se estimeaza pentru anul 2019.

Guvernul spune ca în ultimii 3 ani, majorarea salariului minim brut pe tara a condus la majorarea costului unitar cu forta de munca si la scaderea profitabilitatii firmelor din sectoarele industriei producatoare de bunuri de consum. Aceasta evolutie se înregistreaza si în acest an. În primul semestru al anului 2019, dinamica reala a costului cu forta de munca a fost de 10,6% iar dinamica reala a productivitatii de 4,7%. Se conserva un ecart din anii anteriori, chiar daca acesta s-a mai redus, ceea ce arata ca stabilirea salariului minim brut pe tara, fara luarea în considerare a unor indicatori economici relevanti, poate crea dezechilibru între munca si capital.

În situatia în care dinamica reala a productivitatii este sub dinamica reala a costului cu forta de munca, datorita majorarii salariilor, firmele vor avea înclinatia de a transmite consumatorilor costul bunurilor si serviciilor vândute pentru a evita o scadere a profitului, ori îsi vor ajusta costurile, ceea ce pe termen scurt este mai putin probabil. Pe ansamblu, trebuie retinut ca în situatia în care dinamica reala a costului cu forta de munca este peste dinamica reala a productivitatii, datorita majorarii salariilor în termeni nominali, atunci preturile în piata vor creste, ceea ce are un efect de compensare a salariilor în termeni reali.